

ІНТЕГРАЛЬНА МОДЕЛЬ ЄДИНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА

Від множинності шляхів — до єдиного напрямку

Після прочитання Маніфесту закономірно виникає питання:

Якщо головним викликом XXI століття стає розвиток самої людини, то яким може бути наступний етап розвитку людської цивілізації?

Ми пропонуємо розглядати це питання не як політичну програму і не як нову ідеологію.

Йдеться про спробу побачити загальну закономірність розвитку людства.

Кожна епоха об'єднувала людей навколо нової ідеї

Історія показує, що розвиток цивілізації відбувався через послідовне розширення масштабів людської співпраці.

1. Сім'я
2. Рід
3. Плем'я
4. Місто
5. Держава
6. Нація
7. Міжнародні союзи

Кожен новий етап не скасовував попередній, а об'єднував людей у ширші спільноти, здатні вирішувати завдання нового масштабу.

Сьогодні вперше завдання, що постають перед людством, набули планетарного характеру:

8. Зміна клімату
9. Розвиток штучного інтелекту
10. Біотехнології
11. Ядерна безпека
12. Освоєння космосу
13. Глобальні міграції
14. Інформаційна взаємозалежність

Жодна країна не здатна самотійно визначити майбутнє цивілізації.

Отже, людство поступово стає єдиним суб'єктом власної історії.

Єдність не означає одноманітності

Однією з головних перешкод на шляху до співпраці залишається уявлення про те, що єдність вимагає відмови від відмінностей.

Ми пропонуємо інший погляд.

Справжня єдність не знищує різноманіття.

Вона створює вищий рівень організації, на якому відмінності стають взаємодоповнювальними.

Так само як органи людського організму відрізняються один від одного, але працюють заради життя єдиного цілого, людство може зберігати культурне, національне, мовне та релігійне різноманіття, залишаючись при цьому єдиною цивілізацією.

Єдність — це узгодженість цілей, а не однаковість форм.

Наступний етап еволюції — розвиток свідомості

Технологічний розвиток значно випереджає розвиток колективної свідомості.

Тому сучасну кризу неможливо подолати виключно економічними, політичними чи технологічними засобами.

Необхідний новий рівень розуміння людиною самої себе, свого місця у світі та своєї відповідальності за наслідки власних рішень.

Йдеться не про відмову від науки.

І не про протиставлення духовності та технологій.

Майбутнє потребує їх поєднання.

Наука дозволяє людині розуміти устрій світу.

Технології дозволяють змінювати його.

Розвинена свідомість допомагає визначити, заради чого ці зміни мають здійснюватися.

Штучний інтелект відкриває нову історичну можливість

Уперше людство отримує інструмент, здатний об'єднати практично весь накопичений обсяг знань.

Це означає, що перед цивілізацією відкривається можливість перейти:

від конкуренції знань — до співпраці знань;

від розрізнених рішень — до системного розуміння;

від управління наслідками — до осмисленого формування майбутнього.

Але скористатися цією можливістю можна лише за наявності спільного напрямку розвитку.

Без спільної мети навіть найдосконаліші технології здатні посилювати наявні суперечності.

Інтегральна модель

Ми пропонуємо розглядати розвиток людства як взаємопов'язаний процес, що охоплює кілька нероздільних напрямів:

15. Науковий розвиток
16. Технологічний розвиток
17. Економічний розвиток
18. Соціальний розвиток
19. Екологічний розвиток
20. Культурний розвиток
21. Етичний розвиток
22. Розвиток людської свідомості

Жоден із цих напрямів не може сам по собі забезпечити стале майбутнє.

Лише їх узгоджений розвиток здатний створити цивілізацію нового типу.

Саме тому ми називаємо запропоновану модель **інтегральною**.

Від цивілізації конкуренції — до цивілізації співпраці

Людство вступає в період, коли головним джерелом розвитку стає не боротьба за перевагу, а здатність об'єднувати знання, ресурси та досвід.

Майбутнє належить тим суспільствам, які навчаться не лише створювати нові технології, а й формувати культуру довіри, співпраці та спільної відповідальності.

Такий перехід неможливо здійснити лише адміністративними рішеннями.

Він починається зі зміни способу мислення і поступово знаходить своє втілення в освіті, науці, економіці, міжнародних відносинах та суспільних інститутах.

Запрошення до спільного дослідження

Запропонована модель не претендує на статус остаточної істини.

Ми розглядаємо її як **відкриту концептуальну платформу**, що може розвиватися завдяки спільній роботі науковців, інженерів, філософів, педагогів, представників різних культур та всіх, хто зацікавлений у пошуку довгострокової стратегії розвитку людства.

Майбутнє неможливо побудувати зусиллями однієї країни, однієї організації чи однієї світоглядної традиції.

Воно може стати результатом колективної творчості людства, об'єднаного спільною відповідальністю за майбутнє своєї цивілізації.